

הרב משה ליב הכהן הלבברשטט

פרשת נשא

מבחן הנאמנות

"אִישׁ אִישׁ כִּי תִשָּׁטֵה אִשְׁתּוֹ וּמַעַלָּה בּוֹ מַעַל"

(במדבר ה, יב).

"כי תשטה אשתו" - שנו רבותינו אין המנאפין נואפין עד שתכנס בהן רוח שטות דכתיב כי תשטה.. ופשוטו של מקרא כי תשטה, תט מדרכי צניעות ותחשד בעיניו (רש"י). התורה כותבת תשטה באות טי"ת ולא תסטה באות סמ"ך כדי להוסיף וללמדנו, שהסטיה כלומר הנטיה מדרך הצניעות נובעת מכך שנכנסת באדם רוח שטות, אדם הנמצא במצב של צלילות הדעת, לעולם לא יערער את כל מערכת היחסים שלו עם אלוקיו ועם בן זוגו, רק כדי להשיג תאוה רגעית.

"וְעָבַר עָלָיו רוּחַ קִנְאָה וְקִנְאָה אֶת אִשְׁתּוֹ וְהוּא נִטְמָא
אוּ עָבַר עָלָיו רוּחַ קִנְאָה וְקִנְאָה אֶת אִשְׁתּוֹ וְהוּא לֹא
נִטְמָא" (במדבר ה, יד), הבעל התרה באשתו שלא תתיחד עם איש פלוני, והיא עברה על התראתו ואין ידוע אם נטמאה אם לאו.

"וְהֵבִיא הָאִישׁ אֶת אִשְׁתּוֹ אֶל הַפֶּהַן, וְהֵבִיא אֶת קֶרְבְּנָה עָלֶיהָ, עֲשִׂירַת הָאִיפָה קֶמַח שְׁעָרִים, לֹא יֵצֵק עָלָיו שֶׁמֶן וְלֹא יִתֵּן עָלָיו לְבִנָּה, כִּי מִנְחַת קִנְאֹת הוּא מִנְחַת זְכָרוֹן מִזְכָּרַת עֶוֹן" (במדבר ה, טו). קרבן שכל כולו נועד להמחיש את חומרת המעשים. קמח שעורים ולא חטים - כשם שמעשיה מעשה בהמה כך קרבנה מאכל בהמה. "לא יצק עליו שמן" - שלא יהא קרבנה מהודר שהשמן קרוי אור והיא עשתה בחושך. "ולא יתן עליו לבנה" - שהאמהות נקראות לבונה, והיא פירשה מדרכיהן. "מנחת קנאות" - מעוררת עליה שתי קנאות, קנאת המקום וקנאת הבעל (רש"י).

וְלָקַח הַפֶּהַן מִיָּם קְדוֹשִׁים בְּכָלִי חֶרֶשׁ, וּמִן הָעֶפֶר אֲשֶׁר יִהְיֶה בְּקִרְקַע הַמִּשְׁכָּן יִקַּח הַפֶּהַן וְנָתַן אֶל הַמַּיִם" (במדבר ה, יז). "מים קדושים" - שקדשו בכיור, לפי שנעשה הכיור מנחשת מראות הצובאות, וזו פירשה מדרכיהן שהיו נבעלות לבעליהן במצרים תחת התפוח, וזו קלקלה לאחר תבדק בו. "בכלי חרש" - (סוטה ט). היא השקתה את הנואף יין משובח בכוסות משובחים, לפיכך תשתה מים המרים במקידה בזויה של חרס (רש"י).

הַכֹּהֵן מַעֲמִיד אֶת הָאִשָּׁה לִפְנֵי ה', וּפּוֹרַע אֶת רֹאשָׁהּ עַל מִנַּת לְבַזוֹתָהּ, הוּא נוֹתֵן עַל כַּפֵּיהָ אֶת הַמִּנְחָה, וּמִשְׁבִּיעַ אוֹתָהּ שֶׁלֹּא שִׁטְתָּהּ, תּוֹךְ שֶׁהוּא מַחֲזִיק בִּידָיו בְּמַיִם בְּמַרְרִים הַמְּאָרְרִים.

"וְכָתַב אֶת הָאֱלֹת הָאֵלֶּה הַכֹּהֵן בַּסֶּפֶר וּמָחָה אֶל מִי הַמְּרִים" (במדבר ה, כג). ומה לעשות שלום בין איש לאשתו אמרה תורה שמי שנכתב בקדושה ימחה על המים (שבת קטז). מדוע מצווה התורה לעשות צעד קיצוני ומזעזע למחות את שם ה' במים? כדי להדגיש את החשיבות העצומה של השלום בין איש לאשתו. ניתן להוסיף, שזה בא להמחיש את מה שאמרו חכמינו זכרונם לברכה, איש ואשה זכו שכינה ביניהם (סוטה יז), וכאן שלא זכו, אין שכינה ביניהם, איש ואשה שאינם שומרים על נאמנות, הרי הם מסלקים את השכינה, והרי זה כמו שמחו את שמו אל המים.

"וְהִשָּׁקָה אֶת הַמַּיִם וְהִיְתָה אִם נָטְמְאָה וְתִמְעַל מֵעַל בְּאִישׁוּהָ וּבָאוּ בָּהּ הַמַּיִם הַמְּאָרְרִים לְמַרְרִים וְצָבְתָה בְּטָנָה וְנִפְלָה וְיָרְכָה..". (במדבר ה, כז). המים באים בה ופוגעים בכל גופה, אם כן מדוע מדגישה התורה את הבטן והירך? לפי שהן התחילו בעבירה תחלה לפיכך התחיל מהם הפורענות.

"וְאִם לֹא נָטְמְאָה הָאִשָּׁה וְיִטְהַרָה הוּא, וְנִקְתָּה" מהמים המאררים, ולא עוד אלא "וְנִזְרְעָה זֶרַע" (במדבר ה, כח) אם היתה יולדת בצער תלד בריוח, אם היתה יולדת שחורים יולדת לבנים (סוטה כו). מדוע מגיע לאשה זו שכר של "ונזרעה זרע", היא הרי חטאה בכך שהתיחדה עם איש פלוני אחרי שבעלה

התרה בה על כך? התשובה היא, שכאשר "כִּי אֱלֹהִים שִׁפְטוּ" (תהלים עה, ח), כל הפרטים הכי קטנים נלקחים בחשבון, "וְהָאִשָּׁה הַהוּא תִשָּׂא אֶת עֹנָהּ" (במדבר ה, לא), שאם נטמאת תמות, ואם לא נטמאת תתבזה לעין כל, על שהעיזה פניה לעבור על התראת בעלה ונסתרה (ספורנו), האשה כבר נענשה על עונה בכך שהתבזתה לעין כל, ומשנענשה התכפר עונה, אבל על מה שחשדה שנטמאה ולא היה בה, על כך מגיע לה פיצוי, ולכן "ונזרעה זרע".

"וְנִקָּה הָאִישׁ מֵעֹן" (במדבר ה, לא). מדוע נקי האיש מעון, הוא הרי חשד בה בדבר שלא היה בה? מסביר הספורנו, שהוא נקי מעון אף על פי שחשד בכשרה, כי היא זו שגרמה לו לחשוד בה, בכך שעברה על התראתו, וגרמה רגלים לדבר.

התורה הקדושה מלמדת אותנו בפרשה זו עד כמה חשובה הנאמנות לה', ולבן הזוג ששכינה שרויה ביניהם, וכאשר בני זוג נמצאים במבחן הנאמנות הגדול הזה, נותנת התורה לבני הזוג, תהליך בירור אמיתי, ותהליך חינוכי, שכולל בתוכו את כל הפרטים הקטנים, על מנת להמחיש את חומרת החטא, להעניש באופן שמדגיש בצורה הכי ברורה על מה הוא בא, ולהשיב את הזוגיות למסלול התקין במקרה שאכן מדובר בחשד שווא.